

# SOKÓŁ POLSKI

HERB SOKÓŁ — EN COULEUR SANS

Organe Officiel de l'Union des Sociétés Polonaises de Gymnastique en France

Hédomadaire consacré aux intérêts des Sokols, ainsi qu'aux questions sociales et nationales.

L'Officiel du Zdzienisko Sokolstwa Polskiego we Francji

Tygodnik poświęcony interesom Sokolstwa oraz sprawom społecznym i narodowo-oświatowym.

Prenumerata :  
 Hacznie..... 24 fr.  
 Polaczenie..... 12,50  
 Kwartalnie..... 6,50  
 Zagranicą rocznie..... 30 fr.  
 — półrocznie..... 16 fr.

Komitet Redakcyjny : Fr. GRZONA, J. WOŹNIAK i W. SŁAWIŃSKI

Adres Redakcji i Administracji :

«SOKÓŁ POLSKI», 7, rue Corneille - Paris (6°)

Poste restante 648.83

Wychodzi : w każdą sobotę  
**PARAISANT TOUS LES SAMEDIS**  
 Cena pojedynczego numeru 50 c.

Le Gérant : W. LANDY.

Witaj, Jezu, nasz kochany,  
 Zbawicielu pożądany :

Witaj jedyna pociecho,  
 Tobie pieśni echo

Dzisiaj poświęcamy.

## BÓG SIĘ RODZI!..

Na martwe pola, szary wieś,  
 Co się o lasu wspiera brzeg  
 Z błękitnej czary spływa wieść  
 Cichuszo, młodo biały śnieg.

Cichuszo spływa biały opyl i kładzie  
 się miłknie niepokalanym kobiercem na  
 martwe lono ziemi. W nagle wieczoru zi-  
 nowego błyszczą czerwonymi światłami  
 miłkowi zawiane wieśniacze chałupy  
 i brami raduśno kolenda:

Bóg się rodzi!..

Błogi się prawda wielka, królestwo  
 miłości bliznistej i nadziei odkupienia.  
 Z malej, ubogiej stajanki tryśka łączą  
 złoto, tłać się w niestach ludzkich iskry  
 boskiego miłosierdzia i boskiej doskona-  
 łości.

Promień tej łaski od widoków kół roz-  
 pace i bóle — spokojem zasilać serca  
 zżamane burzą żywota, spalone wiechra-  
 mi nieśczęść. Promień tej łaski i dźwi-  
 gnięcie pod nasze szczyty i słodkim  
 uśmieniem nadziei obrzeża niejedną ci-  
 chą jej, słumi niejedno ciche westchnie-  
 nie.

Zapala się choinki ognikami świeca  
 nad całą polską ziemią rozbrzmia jedna  
 polejną pieśń:

Bóg się rodzi!..

W ten Wieczór Wigilijny niejedną z  
 nas zasiadzie do Świętej Wieczery w  
 najpół pustej izdebce mat, lub w gronie  
 kilku kolegów niedoli. Jedna rzecz: któ-  
 ra mu kraj rodzinny przypomni — to z  
 skrawek opłata białego... To ta jedyna,  
 z duszy narodu powstała pieśń:

Bóg się rodzi!..

I poteci ten daleko myśl nasza smutna  
 i przygnie do świętej polskiej ziemi w  
 tęsknym pocielunku synowskim, a na  
 usłach zawisną słowa przysięgi:

« Nie rzucim ziemi skąd  
 nasz ród! »

W ten wieczór Wigilijny zapomi-  
 niemy o krzywdach i żalach, a ja-  
 sny promień bijący z stajenki Bet-  
 lejemskiej niech zagrzeje serce i  
 złączy dłoń wasze, Bracia Sokoli,  
 do zgodnej pracy, której przyswie-  
 cać winna szczytna idea odrodzenia  
 narodu i potęga Ojczyzny.

W zgodnej bowiem pracy—nasza  
 przyszłość i siła.



Drużyna ćwicząca gniazda Thivencelles  
 Ze swym prezesem drużem Fr. Kubiakiem  
 Z lewej strony : nauczelnik dh. Szezygiel  
 Z prawej : naucz. młodzieży dh. K. Bromberek.

## Niebezpieczny rozwój BRUTALNOŚCI WŚRÓD PIŁKARZY

Z całej Polski nadchodzą wieści, o co-  
 raz większym zaniku elegancji gry  
 wśród piłkarzy, o coraz ostrzejszej walce  
 na boisku. Jest to do pewnego stopnia  
 zrozumiałe następstwo zindyfikowania  
 przepisu o spalonym — co dało przewa-  
 gę grze mniej opowanej technicznie  
 i taktycznie, ale zato sztywniejszej i żywio-  
 wej. Z drugiej zaś strony jest to także  
 przenikanie piłki nożnej do coraz szer-  
 szych, mniej kulturalnych mas. Jednos-  
 tki piłkarze rekrutując się ze sfery inteli-  
 gentnych, bardziej kulturalnych, giną  
 w morzu piłkarzy mniej kulturalnych,  
 wśród których przeważa element dość  
 niedokształcony, prosty i dziki. Ze swej  
 zaś strony kierownicy sekcji i drużyn  
 dają ludziem graczom w taki  
 mniej więcej sposób: potem nogi prze-  
 zwinikowi — a wygrać.

Warszawa, która zawsze miała tenden-  
 cję do gry ostrej, dzierży obecnie prym  
 w brutalnej walce na boisku. Zarówno  
 publiczność, jak i niestety nawet i pe-  
 wien odłamek prasy stolecznej, da któ-  
 ryś jedynym celem był fakt zdobycia  
 bramki — pragnie widzieć swych fa-  
 worytów zwycięsko zdobywających z boi-  
 ską w spotkaniach z drużynami provin-  
 cjonalnymi czy zagranicznymi — bez-  
 ustannie podjudzała graczy drużyn sto-  
 lecznych do dawania maximum wysił-  
 ku, do wygrywania meczu za wszelką  
 cenę. Nie prawdziwą sztuką piłkarską:  
 techniką i taktyką — oparą na kondycji  
 fizycznej, ale «szwajcarskim» uporem,  
 twardością w grze i chęci przetrza-  
 niać kości przeciwników. I o ile pu-  
 bliczność robiła to żywiołowo, wprost z  
 trybun, o tyle zapamiętali szowiniści  
 klubowi, ukryci pod wygodnym pseudo-  
 nym «referenta sportowego», judzi-  
 ła z zimno: z rozmysłem i stała — wbi-

jając ostre szpilki graczom «swych dru-  
 żyn», graczom, którzy, według ich zda-  
 nia, jeszcze nie dość «ambitnie» wal-  
 czą na boisku, a którzy w rzeczywis-  
 tości dawali maximum wysiłku, na ja-  
 ki stać było ich że trenowane mięśnie,  
 serce i płuca. A czasem dawali dla «swi-  
 celi» barwę nawet więcej, gdyż dużą czę-  
 ścią zdrowia. Początkowo odnosiło się  
 przynajmniej wrażenie na widok wcale  
 lub że trenowanego piłkarza, który  
 goniony przekleństwem śmiechu tłumy z  
 jego nieudolności lub chłostany łec-  
 kiem przed spodziewaną ironią i sarka-  
 smem recenzji podniekających, szalał  
 po boisku goniony bez sensu piłką, na  
 wzór owego kota, pragnącego schwycić  
 kulkę, przywiązany na smarku i kiero-  
 wany przez złośliwego, ale sprytnego i  
 uważnego chłopaka. Gonili, kakali, prz-  
 ecali się w prawo i w lewo, kopali o i  
 gdzie się dało, aż w końcu nie trenowa-  
 ni serce i płuca odmówiły posłuszeństwa  
 i stał na boisku nie mając siły krótko  
 zrobić. I w sercu zbierała niechęć do  
 zwycięzcy, pełnego siły i dobrze tre-  
 nowanego przeciwnika, który oczywiście  
 nie chwiałe słabości wywalczył i wyso-  
 koso wyfrowo wygrał spotkanie. Nie-  
 nawiść do przeciwnika, strach przed  
 publicznością, piana na ustach i bielenie  
 na oczach — oto co pozostawało w re-  
 zultacie nieumiarowanej duszy młodego gra-  
 cza.

Ale lata idą. Dziecko staje się mło-  
 dzieżą, a młodzieńcem mężczyzną.  
 Młodzi gracze rosną w siłę, wytrzyma-  
 łość, dojrzejawia fizycznie i uczą się ra-  
 cjonalnie bądź pół-racjonalnie trenowa-  
 wać. Już teraz nie robią wrażenia tej  
 chłostanej, wyczerpanej szkap, która  
 ostatnim wysiłkiem ciągnie brykę z ar-  
 burami po bruku. Biegają po boisku na-

prawdę silni, naprawdę wytrzymali. Jed-  
 no się tylko nie zmieniło: ta ich ambic-  
 ja, wbiła głęboko w mózg przez pub-  
 liczność, prasę, kolegów i kibiców, ka-  
 żącą do stanowczego i jednolitego o-  
 kreślenia pojęcia gracza zawodowego po-  
 strachu przeciwnika. To jest ich «mora-  
 lny» dorobek.

Ostatnio zaczynać dzieć się na boi-  
 skach warszawskich i podwarszawskich  
 rzeczy bardzo smutno i bardzo znanie-  
 me. Niemna prawie zawodów, któreby  
 nie skończyły się poważnym okaleczeniem  
 — 3 graczy. Wypadki złamania nóg i  
 t. p. można się jak przyby po deszczu.  
 Objaw ten smutniejszy i trudniejszy  
 do opamiętania: że młodzi młodzieńcy,  
 ten gracz jest brutalniejszy. Pewien  
 młodych drużyn «Człowiek» przypomi-  
 niał mi wczelnie spotkanie footballo-  
 we z 1913 roku w ogrodzie Rana,  
 gdzie bohaterem zawodów był młody  
 zwiniy uczeń z 5 klasy, odznaczają-  
 cy się tak pomysłowością, że z nim ra-  
 kosi przeciwników, że w ciągu 30 mi-  
 nut okaleczył wszystkich dobrych gra-  
 czy drużyny przeciwniej; ten specjalista  
 pod przetrzaniem miał podobną opinie-  
 «najlepszego gracza Warszawy».

Ze gra brutalna nie jest już obecnie  
 tylko zapamiętanie, które trwa na boisku,  
 świadczy o tem najlepszy fakt rozmo-  
 wy, jakie gracze prowadzą zupełnie «na  
 zimno» przy herbatce w cukierni lub  
 na wieczorku tańczącym, opowiadając  
 sobie o tem, jak to ładnie utrąciło się  
 tego a tego i w jaki sposób najlepiej  
 to robić. Widziałem kilkakrotnie sta-  
 rych graczy, którzy trenując junio-  
 rów na pierwszej lekcji pokazywali im  
 jak podstawiać nogi i kopać przeciwni-  
 ka tak, aby sędzia tego nie widział. Nie  
 więc dziwnego, że gracze-gentelmani  
 ustawiający się przeważnie od czynnego  
 życia sportowego, nie znajdujące naj-  
 mniej przyjemności w tańczeniu kości prze-  
 ciwników oraz nie chcące ryżować  
 swoich, które wcześniej czy później przy-  
 tym «systemie» gry muszą być nadwy-  
 żone.

Alby powiedziane wyżej zilustrować  
 bardziej obrazowo, pozwolę sobie przy-  
 toczyć statystykę nieśczęśliwych  
 wypadków graczy K. S. Polonia — szereg  
 cyfr, które posiadają w tej chwili pod  
 ręką. W sezonie jesiennym 1925 r. t.  
 1. od sierpnia do dnia dziesiątego le-  
 karz klubowy zanotował 31 (!!) wypad-  
 ków i 13 graczy! Głowa była uszkodzo-  
 na 1 raz, w tym raz wypadł bardzo  
 ciężki, gdyż zaskoczyła obawa poklepiecia  
 podstawy czapy. Oboczyk był uszkodzo-  
 ny 3 razy, w tym raz b. ciężko — w  
 kąciku. Zebra naruszone 3 razy — w  
 tem dwa złamania. Kolano uszkodzone  
 8 razy, w tym 2 wypadki bardzo cięż-  
 kie — silne nadwyrżenie więzadeł kolo-  
 nowych i woda jako skutki kopnięć.  
 Wypadek złamania kości zdarzył się raz  
 jeden (strzałka). Uszkodzenie mięśnia  
 nóg — jeden wypadek bardzo silny (wy-  
 łew krwawy). Kość uszkodzona 9 ra-

(Dokończenie na str. 3.)











## BANK FRANCUSKI

## SOCIÉTÉ GÉNÉRALE

założony w r. 1863. Kapitał zaadowy 500 milionów franków  
Zmiana pieniędzy i wszelkie operacje bankowe  
PEWNOŚĆ I GWARANCJA

Bank nasz przyjmuje wkłady i depozyty za oprocentowaniem we wszystkich naszych filjach.

**LILLE** : 51, rue Nationale, konto pocztowe n° 204 Lille; — **Armentières** : 4, Grande Place; — **Comines** : 10-12, rue Gambetta; — **La Bassée** : Grande Place; — **Seclin** : 11, rue Jean-Jaurès; — **Loos** : 132, Grande Route de Béthune; — **Haubourdin** : 101, rue Sadi-Carnot; — **Lambersart-Lomme** : 440, avenue de Dunkerque; — **La Madeleine** : 194, rue de Lille; — **Fives-Lille** : 119, rue Pierre-Légrand;

**ARRAS** : 19, Place du Théâtre, konto pocztowe 110-Paris; — **Béthune** : 62, Place du Pétain Lille n° 4134; — **Lens** : Place Jean-Jaurès Lille n° 20 490; — **Lillers** : 21, Place de la Mairie; — **Hénin Liétard** : 4, place de la République, konto pocztowe Paris St. Roch n° 80 576.

**DOUAI** : 38, rue Saint-Jacques, konto pocztowe Lille n° 25-63; — **Valenciennes** : 20 et 22, rue du Quesnoy. — **Denain** : place de la Liberté.

We wszystkich wspomnianych filjach otwieramy dla wpłacających rachunki bieżące.

Dla ułatwienia wpłacania oszczędności prosimy o przekazywanie pieniędzy pocztą na swój rachunek osobisty pod adresem tej agencji, gdzie został takowy otwarty.

Dowodem powagi naszego Banku służyć może cyfra ostatniego bilansu z dn. 15-7-1925 r. wynosząca 6 miliardów 289 milionów franków wkładów i oszczędności powierzonych nam przez naszych klientów.

**UWAGA** : Aby otworzyć swój rachunek bieżący w którymkolwiek z jego oddziałów-należy zgłosić się osobiście tylko za pierwszym razem, aby złożyć swój podpis i otrzymać numer swego konta. Dalsze przekazywanie pieniędzy odbywa się pocztą.

## APTEKA DUMESNIL

5, rue François-Miron et  
25, rue du Pont-Louis-Philippe  
PARIS IV<sup>e</sup>

(Wyciąć ten adres i nakleić na kopertę, zawierającą zamówienie).

Apteka dostarcza lekarstw [najlepszego gatunku po cenach zniżonych]  
Katalog z wyszczególnieniem medykamentów i ich cenami wraz z przepisem użycia i licznymi podziękowaniami zadowolonych klientów  
Wykonanie recept. Polska usługa od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 8-ej wiecz.  
Wysyłka niezwłoczna i szybka (zamów. od 25 fr. wysyła się bez koszt. przes.

Perfumerja, artykuły higieny i produkty chemiczne.

Woda kolońska do nacierania 65° ..... cena za ½ litra 15 fr.  
" " " 85° ..... " " 25 fr.

Herkulin w płynie, wzmacniający, pobudzający apetyt, działanie szybkie, flakon 12 fr.  
" w proszku " " pudełko fr. 7.50

Sudoryn — puder przeciwko poceniu się nóg, opuchnięciu oraz odparzeniu nóg przy ciągłym chodzeniu. Cena 8.50

Puder I : do rozpuszczenia w wodzie przy myciu nóg. Cena 5 fr

Puder II : do pudrowania nóg po wymyciu. Cena 3.50

O detalach informuje bliżej katalog, który dosyłamy na życzenie klienta.

## Restauracja Polska «DĄBROWA»

17, rue des Nonnains-d'Hyères, 17 — PARIS (IV<sup>e</sup>) telef : Archives 70-86.

Wydaje obiady i kolacje oraz różne potrawy zimne i gorące o każdej porz.  
Specjalność : barszcz, kapuśniak, paszteciki, pierożki leniwe z serem, zrazy polskie z kaszą. Flaki po polsku. (codziennie) Bufet zaopatrzone obficie w różne zakąski i napoje jako to : wino szampańskie, zóbrówka, wódki mocne, likiery, araki różnych gatunków, piwozimne (à la pression).

Obsługa polska. Sala na wesela i bankiety. W niedziele Koncert. Rodacy spieszcie do polskiej Restauracji

Antoni Dąbrowski.

ARTHUS BERTRAND & C<sup>IE</sup>

46, RUE DE RENNES, 46 - PARIS VI<sup>e</sup> (przy placu St-Germain des Prés).

MEDALE

ŻETONY

DYPLOMY

BRELOKI



ODZNAKI

SZTANDARY

CHORĄGWIE

WYROBY ARTYSTYCZNE

WSTAŻKI DO ORDERÓW i ODZNAK FRANCUSKICH i OBCOKRAJOW

Tel. : Fleurus 61-46 Wykonywa medale i odznaki według danych rysunków

61-47 -- KATALOGI WYSYŁAMY BEZPŁATNIE -- Telegr. Adres : ARBERCIRAE

## BANK PRZEMYSŁOWCÓW W POZNANIU

BIURO PODRÓŻY W PARYŻU

3, Rue Chauveau-Lagarde

PARIS (VIII<sup>e</sup>)



sprzedaje bilety kolejowe i okrętowe do  
POLSKI i wszystkich innych krajów,  
wyreca w wizowaniu paszportów, udzie-  
la wyczerpujących wiadomości i infor-  
:: :: macji w zakresie podróżnictwa :: ::

Uwaga!!

Uwaga!!

Książki ciekawe! Biblioteczka przekładów! Wydawnictwo popularne! Estrada, monologi i piosenki! Lekarz domowy! Zagadnienia seksualne! Hygiena miodowych miesięcy! Weterynarz wiejski! Kucharz domowy, Przewodnik Ilustrowany, Podręczniki sceniczne; samouczki techniczne. i wiele innych posiada.

KSIEGARNIA POLSKA

Paris, 151 bis, rue de Rennes

Wysyła na żądanie do wszystkich prowincji.

Dr Medycyny

Franciszek Brabander

b. ekstern szpitali m. Paryża

przyjmuje rano od 11 do 12 i po poł. od 3 do

CHOROBY WEWNĘTRZNE,  
SKÓRNE I WENERYCZNE

Ceny Specjalne dla Robotników

21, Boulevard de Port-Royal i piętro na lew

Métro : Vavin

Uwaga : 21 nie 21 bis

## RESTAURACJA

FRANCO-HELLEŃSKA

"Du Centre"

Emmanuel G. PATSIDOTIS

5, rue de la Harpe, PARIS-V<sup>e</sup>

(Przy placu St-Michel)

Kuchnia orjentalna i francuska

Sala na pierwszym piętrze

D<sup>r</sup> JULIAN SMAL

b. interne szpitali franc.

kawaler krzyża Leg. Honor.

CHOROBY WEWNĘTRZNE  
I WENERYCZNE,  
PRZYJMUJE

w poniedziałki, środy i piątki od 2-4,  
w niedziele od 9-12.

34, Boulevard Malesherbes, I piętro.

Telefon : Central 3 4-60.

Métro : Madeleine

Udzielam porad również listownie.

Największa Polska

FABRYKA MEBLI ARTYSTYCZNYCH  
we wszystkich stylach  
Odznaczona Medalem Złotym  
w 1924 r.

Wielki wybór na składzie

A. Małachowski

45 i 47 rue de Reuilly, Paryż XII

Métro : Reuilly

POLSKI SKLEP

Artykułów Piśmiennych

DRUHA

Romana Rembelskiego

Sprzedaż polskich dzienników

3, Rue de Fourcy — PARIS (IV<sup>e</sup>)

Métro (kolej podziemna) : SAINT-PAUL.

Magazyn artykułów sportowych

"AU SPORTSMAN"

13, rue Grande Chaussée LILLE

Telefon 40-83

KATALOG YS WYŁAM NA ŻĄDANIE

## Polski Sklep Bizuterji i Zegarków „SALVA” daje możność nabycia rodakom najlep-

szą biżuterję i gwarantowane zegarki

ZEGAREK reklamowy gwarancja 5 lat, z przesyłką. 35 fr.

ZEGAREK czarny lub nikłowy, koperta grawerowana, mechanizm «cylinder» 10 rubinów, bardzo staranny, solidny do pracy gwarancja 5 lat, cena z przesyłką. 60 fr.

ZEGAREK srebrny, z kopertą ozdobną, mechanizm «cylinder» bardzo staranny, 10 rubinów, cena z przesyłką. 75 fr.

ZEGAREK nakręcany co 8 dni, czarny lub nikłowy mechanizm «ancr», 15 rubinów, chód regularny, gwarancja 10 lat, cena z przesyłką. 75 fr.

ZEGAREK nikłowy płaski, ozdobnie grawerowany, mechanizm szwajcarski «ancr» 15 rubinów, gwarancja 10 lat, cena z przesyłką. 90 fr. — Taki sam kryty. 110 fr.

ZEGAREK srebrny płaski, elegancki, mechanizm szwajcarski 15 rubinów, bardzo staranny, chód punktualny, gwarancja 10 lat, cena z przesyłką. 125 fr. — Taki sam kryty. 155 fr.

ZEGAREK firmy «LIP» nikłowy, kopertą bogato grawerowana «ancr», 15 rubinów, gwarancja 10 lat, cena z przesyłką. 110 fr.

ZEGAREK «Oméga» nikłowy «ancr» 15 rubinów gwarancja 10 lat, cena z przesyłką. 165 fr.

ZEGAREK «Oméga» srebrny kryty «ancr» 15 rubinów gwarancja 10 lat, cena z przesyłką. 395 fr.

ZEGAREK bransoletka dla pan, złożona platerowana, nie zmieniająca się lub srebrna-mechanizm szwajcarski gwarancja 5 lat, cena z przesyłką. 75 fr.

Adres : « SALVA », 32, Rue de Rivoli, - Paris (4<sup>e</sup>)

Do naszego reklamowego zegarka w cenie 35 franków dodajemy bezpłatnie ale tylko dla czytelników „Sokoła Polskiego” łańcuszek do zegarka wartości 10 franków, jako premjum bezpłatne

